

Obecné zastupiteľstvo v Slovenských Ďarmotách v zmysle č. 68 Ústavy SR a v súlade s § 6, § 11 ods. 4 písm. g) Zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskôrších predpisov zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskôrších predpisov a vyhlášky MŽP SR č. č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskôrších predpisov, vydáva pre územie obce Slovenské Ďarmoty toto

**všeobecne záväzné nariadenie obce Slovenské Ďarmoty č. 1/2006 o zeleni
(ďalej iba nariadenie).**

**Článok 1
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA**

**§ 1
ÚČEL NARIADENIA**

1. Účelom nariadenia je chrániť a zveľaďovať životné prostredie na území obce, ktorého zložkou je aj zeleň, a to stanovením:
  - a) zásad a postupov pri tvorbe, udržiavaní, ochrane a obnove zelene,
  - b) práv a povinností, vo veci ochrany zelene, u fyzických a právnických osôb dočasne alebo trvalo žijúcich na území obce Slovenské Ďarmoty a tiež jeho návštevníkov.
2. Ustanovenia tohto nariadenia sú správnym, riadiacim a organizačným nástrojom pre orgány obce a samosprávne orgány vo veci ochrany zelene na území obce Slovenské Ďarmoty, ktorý tvorí katastrálne územie Slovenské Ďarmoty.

**§ 2
VYSVETLENIE POJMOV**

1. *Zeleň obce* tvoria nehnuteľnosti - pozemky a ich plošné časti (ďalej iba „plochy zelene“) porastené súvislými alebo rozptýlenými, plošnými a priestorovými útvarmi zelene. Plochy zelene na vyhradených územiach a na verejných priestranstvách územia obce Slovenské Ďarmoty tvoria:
  - a) sadovnícky, záhradne – architektonicky alebo vegetačne upravené a udržiavané plochy s okrasnými rastlinami,
  - b) plochy dočasne vyňaté zo zelene z dôvodu dočasnej zmeny spôsobu využitia týchto plôch, resp. v čase vykonávania ich obnovy,
  - c) plochy potenciálne vhodné pre zakladanie plôch zelene, ale nevhodné pre polnohospodársku výrobu a zalesňovanie.
2. *Zeleň* tvoria všetky vývinové štádiá drevín a bylín; rastúcich jednotlivu alebo v skupinách; nezávisle od toho kde sa nachádzajú, kto je ich vlastník, užívateľ alebo správca.
Prvok zelene je strom, ker, záhon, živý plot, trávnik, skupina krov a stromov alebo stromov pestovaných na plochách zelene alebo v prenosných nádobách, žľaboch.
3. *Ochrana zelene* je komplexná činnosť zameraná na udržanie a zveľaďovanie estetických a ekologických funkcií zelene a tiež na predchádzanie a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia stav a podmienky rastu a vývoja zelene.

4. *Príslušenstvo plôch zelene* (stavebné prvky, technická vybavenosť, lavičky, športové a detské ihriská, prenosné nádoby a pod.) sú veci, ktoré patria vlastníkovi nehnuteľnosti a sú ním trvalo a funkčne určené na užívanie s nehnuteľnosťou.
5. *Správa verejnej zelene* – Obec Slovenské Ďarmoty vykonáva správu verejnej zelene ako orgán zodpovedný za ochranu zelene na verejných priestranstvách, ktoré sú vo vlastníctve alebo užívaní Obce Slovenské Ďarmoty.
6. *Správca plôch zelene* je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá má vo vlastníctve alebo užívaní zeleň, alebo je správou zelene poverená.
7. *Orgán ochrany prírody* – štátnu správu vo veciach ochrany prírody a krajiny podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny pre účely tohto nariadenia vykonáva v prípadoch záhrad a predzáhradiek pri rodinných domoch Obec Slovenské Ďarmoty, v ostatných prípadoch Obvodný úrad životného prostredia vo Veľkom Krtíši.
8. *Biokoridor* je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, priestorovo naň nadväzujú interakčné prvky.
9. *Biocentrum* predstavuje ekosystém alebo skupinu ekosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev.
10. *Interakčný prvok* je určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny zmenenej alebo narušenej človekom.
11. *Genofondová lokalita* – priestor, v ktorom sa nachádza genetický materiál so skutočnou alebo potenciálnou hodnotou.

§ 3 KLASIFIKÁCIA PLÔCH ZELENE

1. Plochy zelene sa z hľadiska ich určenia a spôsobu využívania členia na nasledovné kategórie:
  - a) *verejné plochy* – užívanie ktorých nie je obmedzené časom ani druhom návštěvníkov (parky, parčíky, rozptýlená zeleň)
  - b) *vyhradené plochy* – užívanie ktorých je obmedzené časom alebo druhom návštěvníkov (školské, cintoríny)
  - c) *súkromné plochy* - plochy zelene vo vlastníctve fyzických alebo právnických osôb (okrasné a ovocné záhrady pri obytných domoch, podnikoch, reštauračných zariadeniach a inštitúciách).

Článok 2 SPRAVOVANIE ZELENE

§ 4 SPRÁVA ZELENE

Správa verejnej zelene na území obce zahrňuje:

- a) vyhodnocovanie, evidovanie a aktualizovanie súhrnných údajov o stave zelene,
- b) vypracovávanie podkladov pre rozpočet obce,

- c) vydávanie súhlasu k výrubom drevín v súlade s platnými právnymi predpismi; k vyňatiu plôch zo zelene,
- d) evidovanie pozemkov pre náhradnú výsadbu drevín,
- e) účasť na územnom a stavebnom konaní; vydávanie stanovísk k územno-plánovacej, projektovej, stavebnej alebo inej činnosti a kolaudácií stavieb dotýkajúcich sa zelene,
- f) kontrolovanie výkonu prác správca zelene na plochách verejných priestranstiev vo vlastníctve a užívaní obce Slovenské Ďarmoty
- g) vedenie správneho konania vo veci správy zelene,
- h) ukladanie pokuty za porušenie ustanovení tohto nariadenia,
- i) spravovanie finančných prostriedkov získaných pre ochranu a zveľaďovanie zelene obce Slovenské Ďarmoty
- j) spolupráca s orgánmi ochrany prírody a krajiny, štátnej správy, neziskovými, správcami plôch zelene a obyvateľmi obce Slovenské Ďarmoty,
- k) aktualizovanie všeobecne záväzného nariadenia o zelene,
- l) koncipovanie, plánovanie, činnosti vo veciach ustanovení tohto nariadenia.

§ 5 SPRÁVCA PLÔCH ZELENE

1. Správca zelene je povinný riadiť sa ustanoveniami tohto nariadenia a to najmä:
  - a) na plochách zelene vykonávať odborné záhradno-technické a záhradnícke činnosti pri zakladaní, ošetrovaní, udržiavaní, pestovaní a obnove všetkých prvkov a príslušenstiev zelene,
  - b) udržiavať plochy zelene (najmä dosádzanie rastlín) v súlade so schváleným projektom tak, aby bol jeho ideový zámer zachovaný a dlhodobo formovaný,
  - c) užívať a chrániť plochy zelene, aby nedochádzalo k ich poškodzovaniu a odstraňovaniu alebo k obmedzovaniu ich funkcií,
  - d) udržiavať plochy zelene v stave, aby sa zabránilo poškodzovaniu, obmedzovaniu a presahovaniu zelene do susedných nehnuteľností, verejných priestranstiev a komunikácií.

Článok 3 OCHRANA ZELENE

§ 6 ZÁKLADNÉ POVINNOSTI

1. Každý má právo primerane užívať plochy zelene a povinnosť chrániť, predchádzať a nevykonávať zásahy a činnosti, ktorými sa obmedzujú funkcie, poškodzujú alebo odstraňujú plochy a prvky zelene na území obce Slovenské Ďarmoty.
2. Vlastník, užívateľ zelene je povinný ich chrániť, racionálne využívať a vykonávať na nich pravidelnú odbornú a trvalú starostlivosť a obnovu zelene.
3. Ten, kto svojimi zásahmi alebo činnosťou poškodí, zničí alebo naruší funkcie zelene podľa ustanovení tohto nariadenia a ostatných platných právnych predpisov v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a zákona č. 307/1992 Zb. o ochrane polnohospodárskeho pôdneho fondu je povinný na vlastné náklady navrátiť plochy a prvky zelene do pôvodného stavu podľa podmienok stanovených orgánom ochrany prírody a krajiny alebo orgánom správy zelene. A ak to nie je možné alebo

tak nekoná, môžu uvedené orgány určiť spôsob a postup vykonania opatrení na náklady povinnej osoby.

4. Plochy zelene sa nesmú vyňať, nesmú sa ich využívaním obmedziť alebo odstránením zrušiť plnenie okrasných a ekologickej funkcií zelene, ak o tom nerozhodol orgán správy zelene – vydaním rozhodnutia, povolenia o vyňatií, obmedzení alebo odstránení.

§ 7

POVINNOSTI PRI PROJEKTOVEJ, STAVEBNEJ ALEBO INEJ ČINNOSTI NA PLOCHÁCH ZELENE

1. Projektanti, obstarávatelia (investori), stavebníci a ostatné fyzické alebo právnické osoby vykonávajúce akúkoľvek činnosť, ktorou sa mení spôsob využitia plôch zelene sú povinní dbať a riadiť sa podľa ustanovení tohto nariadenia, ostatných právnych predpisov vo veci ochrany prírody a krajiny.
2. Každá projektová dokumentácia stavieb a vegetačných úprav (s výnimkou pozemkov prislúchajúcich i individuálnej bytovej výstavbe - rodinné domy) musí obsahovať inventarizáciu skutkového stavu zelene a projekt záhradných a krajinných úprav.
3. Projektová dokumentáciu záhradných a krajinných úprav musí rešpektovať ochranné pásma existujúcich rozvodov inžinierskych sietí; ciest a dráh pri návrhu výsadieb zelene a realizácie príslušenstva zelene.
4. Pri vykonávaní stavebnej, prevádzkovej alebo inej činnosti na plochách zelene a tiež na plochách majúcich spoločnú hranicu s plochami zelene alebo na plochách inak dotknutých týmito činnosťami, sú obstarávatelia (investori), stavebníci a fyzické alebo právnické osoby vykonávajúce tieto činnosti povinní:
  - a) predchádzať poškodeniu a ničeniu okrasných rastlín (debnenie kmeňov, vyziazaní konárov podkopávanie koreňovej sústavy) a príslušenstva na plochcách zelene,
  - b) nevyhnutne a povolené zásahy do zelene vykonávať odbornými záhradníckymi úkonmi so súhlasom orgánu správy zelene, vlastníka alebo správu plôch zelene,
  - c) po ukončení stavebnej alebo inej činnosti obnoviť poškodené alebo zničené plochy a prvky zelene a odovzdať správe verejnej zelene preberacím protokolom,
  - d) po odkrytí koreňovej sústavy drevín, vykovať opatrenia zamedzujúce usýchaniu koreňov (zakrytie, zaliatie).
5. V závažných prípadoch pri rozsiahlych projektoch, ktoré majú radikálne zmeniť ráz lokality sa vyjadruje Obecné zastupiteľstvo obce Slovenské Ďarmoty.

§ 8

POVINNOSTI PRI ZAKLADANÍ, ASANÁCII A STAROSTLIVOSTI O VEREJNÚ ZELEN

1. Pri zakladaní plôch a prvkov zelene (zatrávňovanie, výsadby rastlín) je každý povinný dodržiavať zásady záhradno-technických a záhradníckych technológií podľa vypracovanej a schválenej projektovej dokumentácie.
2. Pri starostlivosti o plochy a prvky zelene vo vlastníctve fyzickej alebo právnickej osoby, je každý správca povinný dodržiavať časovo vymedzené odborné záhradnícke

zásahy a činnosti pri udržiavani (údržbe), ošetrovaní asanácií (čiastočné alebo úplné odstránenie vegetácie) a obnove plôch zelene; vrátane starostlivosti o príslušenstvo plôch zelene.

3. O asanácií (výrube) stromov alebo krovitých porastov rozhoduje orgán ochrany prírody podľa § 2, ods. 7 tohto nariadenia v zmysle platných právnych predpisov.

Súhlas na výrub dreviny sa nevyžaduje:

- na stromy s obvodom kmeňa do 40 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou alebo krovitých porastov s výmerou do 10 m², s výnimkou drevín rastúcich na území s II. alebo III. stupňom ochrany, na cintorínoch alebo ako súčasť verejnej zelene,
- pri bezprostrednom ohrození zdravia alebo života človeka alebo značnej škody na majetku, výrub je potrebné nahlásiť do 5 dní orgánu ochrany prírody,
- na stromy s obvodom kmeňa do 80 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, ak rastú v súkromných záhradách alebo záhradkárskej osadach.

4. Zakladanie, starostlivosť a obnovu zelene na verejných priestranstvách, ktoré sú vo vlastníctve a užívaní obce vykonáva Obec Slovenské Ďarmoty.

§ 9 POVINNOSTI PRI UŽÍVANÍ ZELENE

1. Každý obyvateľ alebo návštevník obce, fyzická alebo právnická osoba pôsobiaca na území Obce Slovenské Ďarmoty:
  - a) má právo obvyklým spôsobom užívať plochy zelene
  - b) má povinnosť na plochách zelene
    - zachovávať čistotu a poriadok,
    - predchádzat a obmedzovať zásahy, ktoré poškodzujú alebo ničia funkčné účinky zelene.
2. Vlastník (správca, nájomca, užívateľ) pozemku má povinnosť odstraňovať mechanickým a chemickým spôsobom invázne druhy rastlín (príloha č. 2 Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z.) zo svojho pozemku a o pozemok sa starať takým spôsobom, aby zamedzil opätnému šíreniu inváznych druhov, a to na náklady pôvodcu ich šírenia.
3. Na verejných a vyhradených plochách zelene je zakázané:
  - a) poškodzovať nadzemné alebo podzemné časti okrasných rastlín, vrátane ich stanovišťa, biotopu a pôdneho fondu na ktorom rastú,
  - b) odcudzovať a trhať kvety, plody a iné časti rastlín, na plochách podľa § 2, ods. 1, písm. a) tohto nariadenia,
  - c) umiestňovať staveniskové zariadenia, skládky stavebných hmôt, predajné stánky, informačné, reklamné a propagačné zariadenia, alebo znečisťovať plochy zelene akýmkoľvek odpadom a vykonávať všetky činnosti, ktoré obmedzujú rast a vývoj rastlín, funkciu a racionálnu starostlivosť o plochy a prvky zelene,
  - d) vykonávať prevádzkovú alebo dopravnú činnosť (parkovanie, prejazdy, otáčanie vozidiel),
  - e) vypaľovať drevitý alebo bylinný porast, lístie, rastlinné zvyšky a spaľovať akýkoľvek odpad,

- f) nechať voľne sa pohybovať psov a iné zvieratá, znečisťovať výkalmi zvierat a využívať kmene stromom pri venčení psov, na plochách podľa § 2, odst. 1, písm. a) tohto nariadenia,
- g) vodiť psov a iné zvieratá na plochy vymedzené pre aktívny a pasívny oddych, vyhradené zariadenia (škôlky a pod.) vrátane ochranného pásma 5 metrov od okraja plochy zariadenia,
- h) ničiť doplnkové zariadenia, ktoré sú príslušenstvom plôch zelene v zmysle § 2, odst. 4 tohto nariadenia,
- i) sánkovanie a lyžovanie na svahoch s vysadenými drevinami,
- j) výrub stromov bez povolenia príslušného orgánu,
- k) svojvoľne zakladať nové výsadby drevín, záhony kvetín, úžitkové záhradky alebo inak zaberat' plochy zelene na verejných priestranstvách, svojvoľne zriaďovať chodníky a spevnené plochy,
- l) upravovať existujúce dreviny rezom v čase vegetačného pokoja a cez vegetáciu, odstraňovať dreviny, vykonávať odvetvovanie korún drevín bez súhlasu obce podľa § 2, odst. 5 tohto nariadenia,
- m) porušovať vlastnícke práva k plochám zelene, pokyny a požiadavky vo veci výkonu správy plôch zelene.

§ 10

POVINNOSTI PRI ODSTRAŇOVANÍ VEREJNEJ ZELENE NÁHRADNÉ OPATRENIA

1. Odstraňovanie plôch a prvkov zelene sa môže vykonať iba na základe písomnej žiadosti žiadateľa a súhlasu vydaného orgánom správy zelene, orgánom ochrany prírody a krajiny a vlastníkom plochy so zeleňou:
  - a) rozhodnutím alebo povolením na trvalé vyňatie plôch zo zelene, na výrub drevín; podmienené návrhom na náhradné opatrenia (aj po výraznom poškodení zelene) a to aj bez následnej obnovy plôch,
  - b) rozhodnutím alebo povolením na dočasné vyňatie plôch zo zelene, podmienené obnovou plôch a prvkov zelene, na nevyhnutné výruby, na zásahy rezom drevín a pod. so stanovením náhradných opatrení.
2. Pri trvalom vyňatí plôch zelene, ktoré sú vo vlastníctve a užívaní Obce Slovenské Ďarmoty, zostáva odstraňovaná ornica a podorničie majetkom Obce Slovenské Ďarmoty.
3. Náhradné opatrenia za odstránenie plôch a prvkov zelene sú:
  - a) za odstránený strom výsadby 2 ks stromov (zo spevnenej plochy do spevnenej plochy, ale vždy v rámci danej lokality). Ak nie je možné odstránený strom nahradíť, môže byť nahradený 10 ks krov,
  - b) za odstránený ker výsadba 2 ks krov,
  - c) pri rozsiahлом odstránení krovitých porastov na 10 m² výsadba 1 stromu, alebo 10 ks krov na 10 m²,
  - d) za záber každého m² plôch zelene – výsadba 2 ks krov,
  - e) pri rozsiahлом zábere nad 10 m² trávnatých plôch alebo krovitých porastov – výsadba 1 stromu za každých 5 m².
4. Doba starostlivosti o náhradnú výсадbu je 3 roky a začína sa dňom doručenia dokladu o vykonaní náhradnej výsadby Obci Slovenské Ďarmoty. V prípade zistenia nedostatkov (výška rastliny, obvod kmeňa, rastlinný druh, umiestnenie, atď.) na náhradnej výsadbe, sa doba starostlivosti začína až po odstránení týchto nedostatkov.

5. V prípade, že nič nebráni realizácii náhradných opatrení, výsadbu uskutočniť pred odstránením zelene.

Článok 4 **ZODPOVEDNOSŤ ZA PORUŠENIE POVINNOSTI** **VO VECI OCHRANY ZELENE**

§ 11 ŠKODY NA ZELENI

1. Za poškodenie zelene sa považuje poškodenie a zničenie plochy alebo prvku, vrátane príslušenstva plochy zelene.
2. Pri určení výšky škody na plochách a prvkoch zelene sa cena vypočíta podľa Vyhlášky č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a stanoví sa ekonomická ujma podľa platných právnych predpisov za odstránenie alebo zničenie zelene.
3. Spôsobenú škodu na zeleni je povinný nahradíť každý kto škodu spôsobil, fyzická alebo právnická osoba, prípadne zákonní zástupcovia maloletých, mladistvých alebo nesvojprávnych osôb.
4. Za škody spôsobené zvieratami zodpovedajú ich majitelia alebo tí, ktorí majú zvieratá v opatere.
5. Pri zistení poškodenia plôch a prvkov zelene je každý bezodkladne oznámiť poškodenie Obecnému úradu v Slovenských Ďarmotách.
6. Do doby vydania opatrení po zistenom poškodení je povinný správca, vlastník alebo užívateľ zelene urobiť opatrenia zabraňujúce ďalším škodám.

§ 12 SANKCIE

1. Kto poškodí, zničí, odstráni alebo naruší (obmedzí) funkcie zelene je povinný na vlastné náklady:
  - a) uhradiť skutočnú škodu a celkovú ujmu alebo
  - b) ak je to možné alebo účelné, uviesť poškodené plochy a prvky zelene do pôvodného stavu.
2. Konanie povinných osôb, ktoré je v rozpore s ustanoveniami tohto nariadenia sa kvalifikuje ako priestupok proti poriadku v správe podľa § 46, § 47 a § 48 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
3. Prejednávanie priestupkov, ktoré boli spáchané porušením povinností stanovených týmto nariadením rieši orgán ochrany prírody.
4. Kontrolu náhradnej výsadby zelene vykonávajú poverení pracovníci Obce Slovenské Ďarmoty.
5. Starosta obce Slovenské Ďarmoty môže právnickej osobe alebo fyzickej osobe oprávnenej na podnikanie za porušenie ustanovení tohto nariadenia v zmysle § 13, odst. 9, písm. a) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov uložiť pokutu do výšky 200.000,- Sk.
6. Pokuty podľa ods. 5 tohto § sú príjmom obce. Musia byť použité na udržiavanie a zveľaďovanie zelene.

Článok 5

§ 13 ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

1. Nariadením o zeleni nie sú dotknuté práva a povinnosti, vyplývajúce z iných právnych predpisov.
2. Toto nariadenie Obce Slovenské Ďarmoty bolo schválené uznesením č. 2/2006 časť A/ ods. 5, dňom 5. 5. 2006 a nadobúda účinnosť 15. dňom od zverejnenia na úradnej tabuli obce a to dňa 22. 5. 2006.

Margita Ďurkovičová
starostka obce

Vyvesené dňa 5. 5. 2006

Zvesené dňa 21. 5. 2006